

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

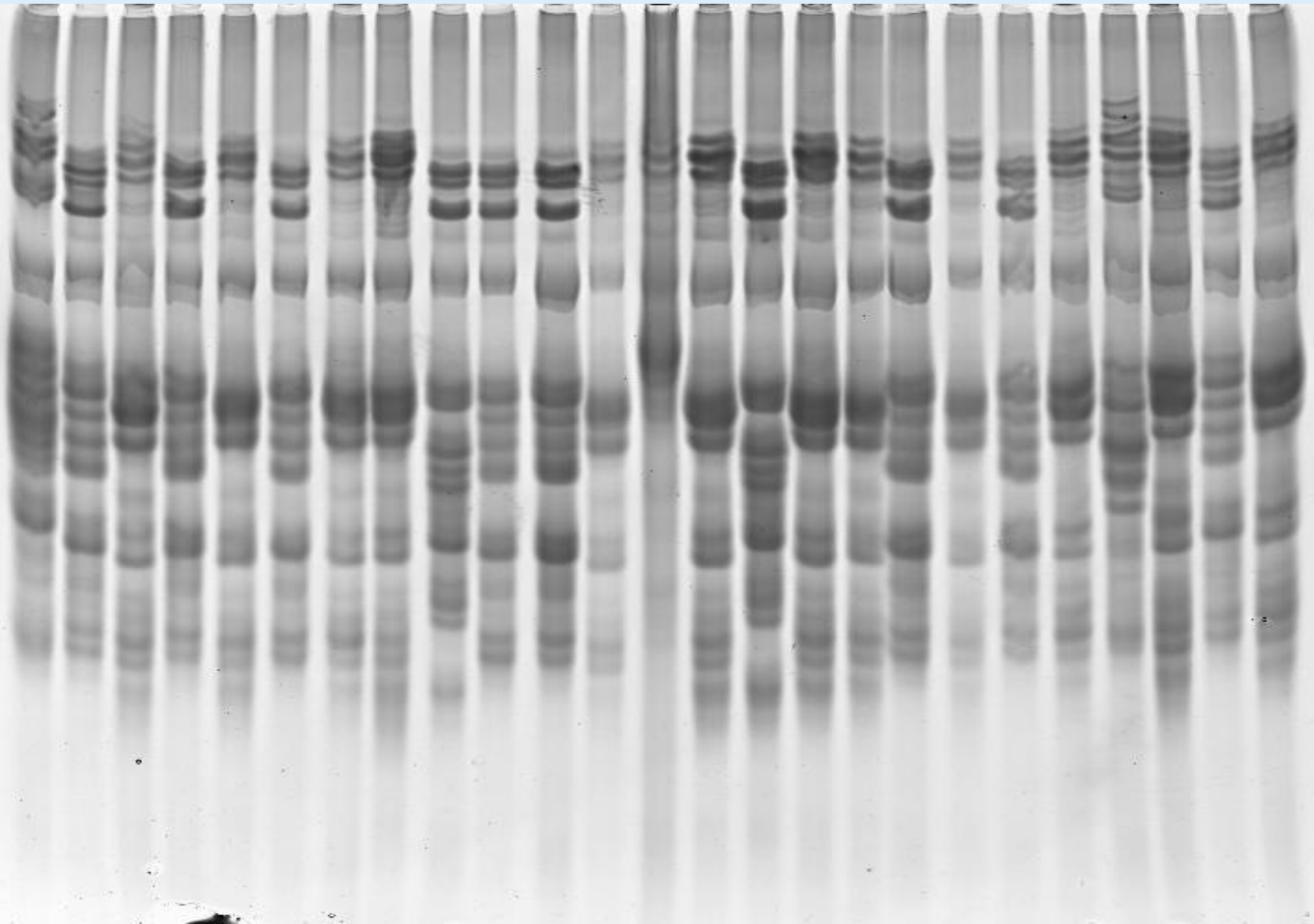
Přednáška HODNOCENÍ KVALITY ZRNA JEČMENE

Ing. Vratislav Psota, CSc.

Inovace studijních programů AF a ZF MENDELU směřující k vytvoření mezioborové integrace CZ.1.07/2.2.00/28.0302

Tato prezentace je spolufinancovaná z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky

Stanovení odrůdové čistoty

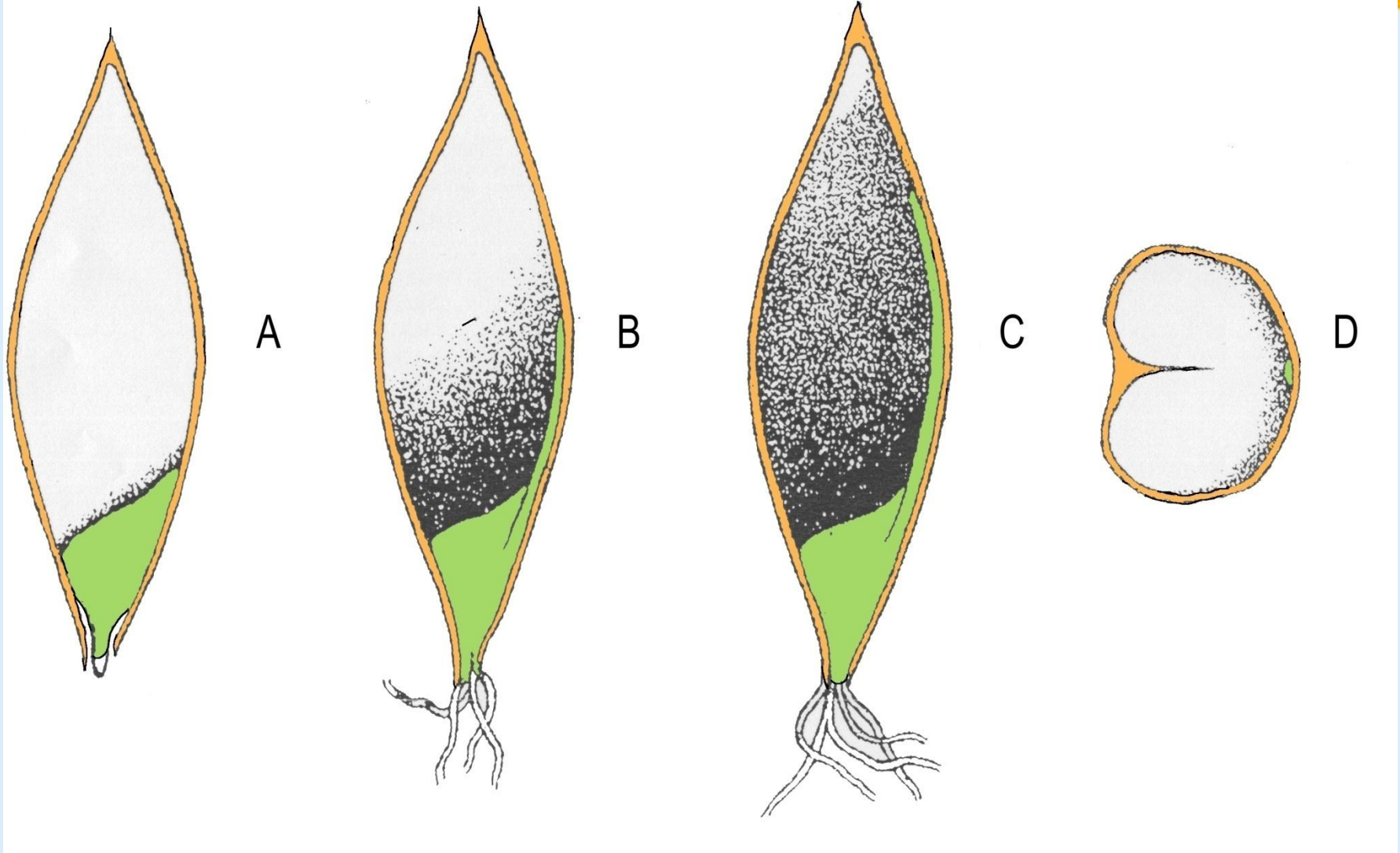
HODNOCENÍ KVALITY ZRNA JEČMENE

Zrnové příměsi částečně sladařsky využitelné

- Zrna bez pluch (nahá)
- Zrna se zahnědlými špičkami
- Zrna s osinou

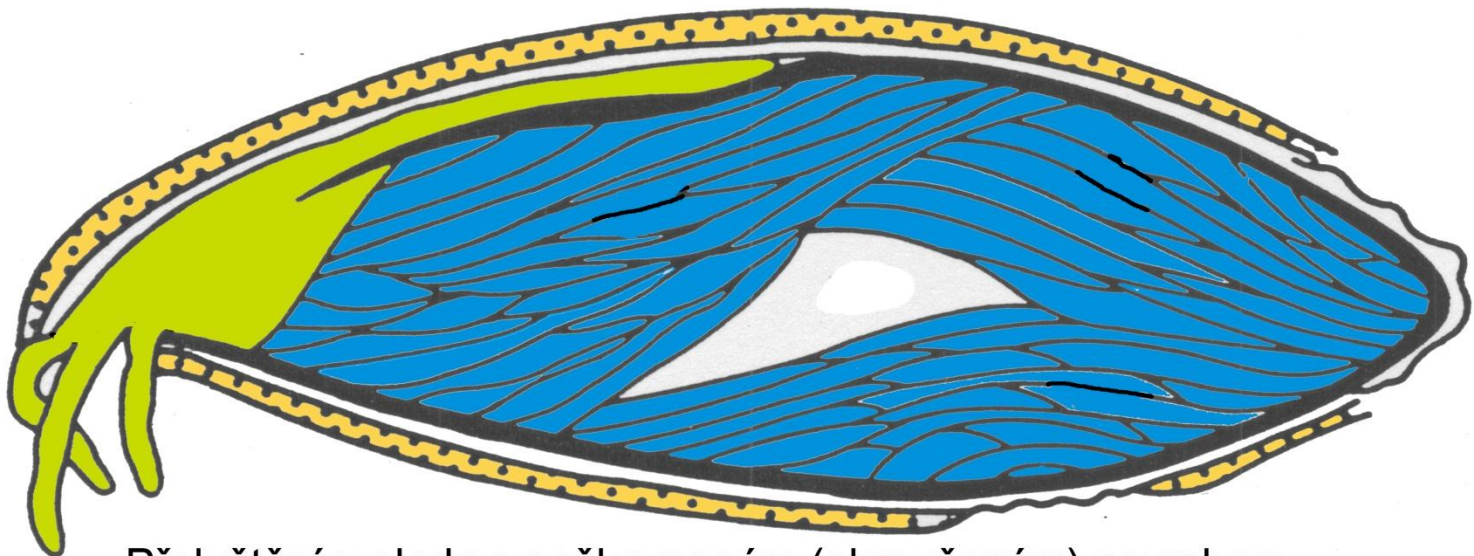

ÚROVEŇ ENZYMATICKÉ MODIFIKACE

Asymetrické rozluštění normálního (částečně rozluštěného) sladu

Přelůštění u sladu s poškozeným (obroušeným) povrchem

Zrnové příměsi sladařsky nevyužitelné

- Zrna mechanicky poškozená
  - a) celá zrna s vyraženým klíčkem ...
  - b) celá zrna požraná ...
- Zrna fyziologicky poškozená
  - a) celá zrna porostlá ...
  - b) celá zrna s fyziologickým rozpraskem ...
- Zrna tepelně poškozená
  - a) se zřejmou změnou barvy pluchy ...
  - b) sušením vydutá
- Zrna biologicky poškozená
- Zrna zelená
- Zlomky zrn

HODNOCENÍ SLADOVNICKÉ KVALITY

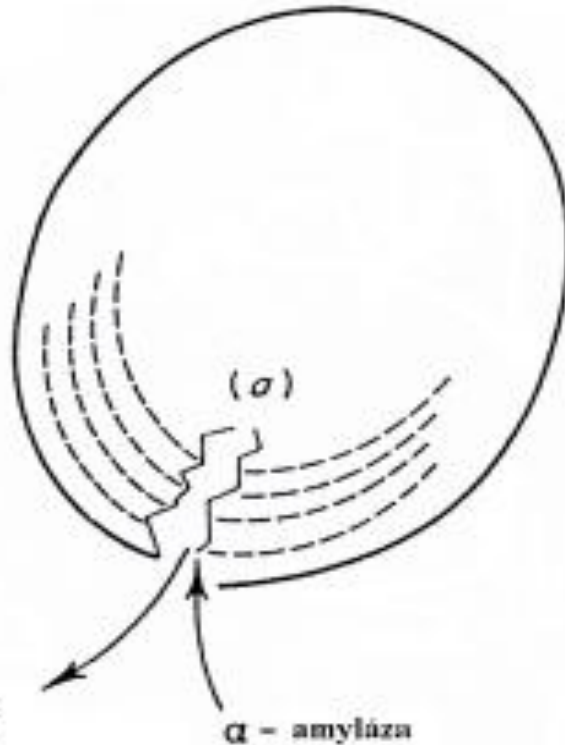

Ukazatel sladovnické kvality

	Nepřijatelná hranice <i>Unacceptable limit</i>	Optimální hranice <i>Optimal limit</i>	Váha <i>Weight</i>
	1	9	W
NLb / Pb	9,5	10,2	0,01
NLb / Pb	11,7	11	
E / E	81,5	83	0,3
RE45 / VZ45	35	40	0,2
RE45 / VZ45	53	48	
K / K	40	42	0,1
K / K	53	48	
DM / DP	220	300	0,1
DSP / FA	79	82	0,1
F / F	79	86	0,1
BGw / BGw	250	100	0,1

Zákal (čirost) sladiny

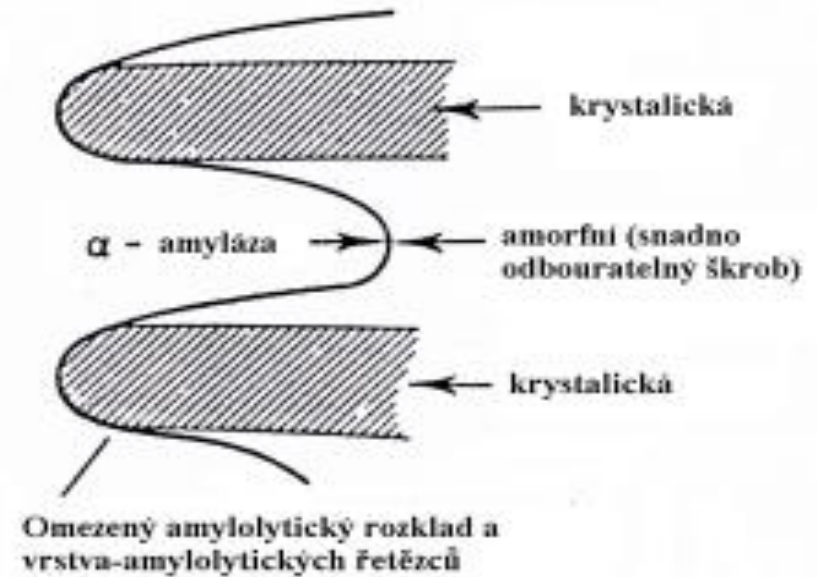
Granule škrobu

1. {
Glukóza
Maltóza
Dextriny
+
β - amyláza

2. Maltóza

vrstvy (σ)

Které znaky charakterizují degradaci buněčných stěn?

Friabilita

Viskozita sladiny

Obsah β -glukanů ve sladině

Friabilita

je schopnost sladu rozdrobit se.

Charakterizuje úroveň rozluštění zejména buněčných stěn a bílkovin.

Obsah β -glukanů ve sladině

slouží k predikci doby scezování a filtrace.

Předpokládá se, že filtrovatelnost je závislá na obsahu β -glukanů ve sladině.

β -glukany mohou vytvářet gely zvyšující viskozitu a brzdící filtraci.

**Které znaky charakterizují
degradaci dusíkatých látek?**

Kolbachovo číslo

Relativní extrakt při 45 °C

Volný aminodusík

Kolbachovo číslo

je poměr rozpustného a celkového dusíku.

Vyjadřuje nepřímo aktivitu proteolytických enzymů

Neposkytuje informaci o kvalitativním složení dusíkatých látek, která je důležitá pro předpověď filtrovatelnosti, trvanlivosti pивní pěny nebo koloidní stability.

Relativní extrakt při 45 °C

Hartonogovo číslo

Charakterizuje cytolytickou a proteolytickou aktivitu enzymů obsažených ve sladu.

Extrakt při 45 °C je extrakt zvýšený o činnost tepelně stabilních enzymů, pravděpodobně proteas a β -glukanas.

Které znaky charakterizují degradaci škrobu?

Extrakt

Diastatická mohutnost

Dosažitelný stupeň prokvašení

Extrakt v sušině sladu

je množství látek,
které se za předepsaných podmínek dostanou při rmutování do
roztoku sladiny z pivovarských surovin.

Množství a kvalita extraktu jsou závislé na jemnosti mletí a technologickém postupu
rmutování.

Při stanovení extraktu se používají různé postupy.

Diastatická mohutnost

je měřítkem aktivity amylolytických enzymů, převážně β -amylasy a α -amylasy, které štěpí škrob při rmutování.

Dosažitelný stupeň prokvašení

**nepřímo informuje o kvalitě složení sladiny, tj.
o přítomnosti látek pozitivně či negativně ovlivňujících průběh kvasného procesu.**